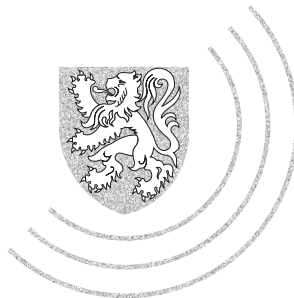

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 december 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Lucien Suykens**

**(Hoofdstuk I – Algemeen ;
Hoofdstuk XVII – Onroerende voorheffing ;
Hoofdstuk XVIII – Schenkingsrechten ;
Hoofdstuk XIX – Successierechten ;
Hoofdstuk XX – Leegstand van bedrijfsruimten ;
Hoofdstuk XXXI – Woonrecht Doel ;
XXXV – Slotbepalingen)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, Erik Matthijs, Eric Van Rompuy ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Bruno Tobback ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Gerald Kindermans, Boudewijn Laloo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Johan Weyts ;

de heren Marc Cordeel, Jul Van Aperen, mevrouw Erna Van Wauwe, de heer Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heer Steve Stevaert, mevrouw Josée Vercammen ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Zie :

1948 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Addendum + Addendum I
- Nr. 2 : Amendement
- Nr. 3 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 4 tot 8 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
A. HOOFDSTUK I – ALGEMEEN	4
B. HOOFDSTUK XVII – ONROERENDE VOORHEFFING.....	4
B.1. Toelichting door minister Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	4
B.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer	4
B.3. Algemene bespreking	4
B.4. Artikelsgewijze bespreking.....	4
C. HOOFDSTUK XVIII – SCHENKINGSRECHTEN	5
C.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	5
C.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer	6
C.3. Algemene bespreking	6
C.4. Artikelsgewijze bespreking.....	7
D. HOOFDSTUK XIX – SUCCESSIERECHTEN	8
D.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	8
D.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer	9
D.3. Algemene bespreking	9
D.4. Artikelsgewijze bespreking.....	9
E. HOOFDSTUK XX – LEEGSTAND VAN BEDRIJFSRUIMTEN	12
E.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	12
E.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer	12
E.3. Algemene bespreking	12
E.4. Artikelsgewijze bespreking.....	13
F. HOOFDSTUK XXXI – WOONRECHT DOEL	13
F.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	13
F.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer	13
F.3. Algemene en artikelsgewijze bespreking	13
G. HOOFDSTUK XXXV – SLOTBEPALINGEN.....	13

DAMES EN HEREN,

Op woensdag 19, dinsdag 25 en donderdag 27 november en op donderdag 4 december 2003 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1948/1*).

A. HOOFDSTUK I – ALGEMEEN

Bij dit hoofdstuk I – Algemeen vallen om evidente redenen geen opmerkingen te formuleren.

Artikel 1 en Hoofdstuk I worden aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

B. HOOFDSTUK XVII – ONROERENDE VOORHEFFING

B.1. Toelichting door minister Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

Op 21 maart van dit jaar heeft de Vlaamse regering een werkgelegenheidsakkoord afgesloten met de sociale partners over de periode 2003-2004. Eén van de meest besproken punten uit dit akkoord is de vrijstelling van het gewestaandeel van de onroerende voorheffing voor de bedrijven.

Nu kan de minister de realisatie van deze maatregel voorstellen. Vanaf het aanslagjaar 2004 betalen rechtspersonen geen onroerende voorheffing meer aan het Vlaamse Gewest. Ze betalen enkel nog opcentiemen aan de gemeenten en provincies. Het Vlaamse Gewest geeft zo een injectie aan het Vlaamse bedrijfsleven van een kleine 50 miljoen euro. Daarmee werd rekening gehouden in de middeledenbegroting 2004.

Als minister van Financiën is het essentieel dat indien nieuwe vrijstellingen worden ingevoerd, deze zoveel als mogelijk geautomatiseerd moeten kunnen toegekend worden. Hij wil de begunstigen niet opzadelen met een ingewikkelde aanvraagprocedure, noch wil hij het invorderingsproces van de onroerende voorheffing, dat zo belangrijk is voor de lokale besturen, op enigerlei wijze in het gedrang brengen.

Toen de maatregel geconcipieerd werd, was dat het uitgangspunt van de minister. Hij heeft er bewust

voor gekozen de vrijstelling van het gewestaandeel toe te kennen aan de belastingplichtige rechtspersonen. De vrijstelling kan dan automatisch worden toegekend, zonder administratieve rompslomp voor de bedrijven.

Het is de bedoeling deze vrijstelling te introduceren zonder aanleiding te geven tot een massa bezwaarschriften die de werking van het inningsstelsel in het gedrang kunnen brengen. Daarom hebben de minister en de ambtenaren overleg gepleegd met CIPAL, het bedrijf dat de inning van de onroerende voorheffing in handen heeft. Uit alle besprekingen is gebleken dat men het systeem alleen dan transparant, correct en automatisch kan laten functioneren indien men een vrijstelling geeft aan de bedrijven die onder een rechtspersoon vallen. De minister belooft dat hij verder zal blijven zoeken naar een meer verfijnde decretale vertaling van het werkgelegenheidsakkoord.

B.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen, stelt raadsheer Jan Debucquoy.

B.3. Algemene bespreking

Er worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

B.4. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 26 tot 31

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd. De artikelen 26 tot 31 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 31bis (nieuw)

Door de heren Frans De Cock, Bruno Tobback, Etienne Van Vaerenbergh en Jos Stassen wordt een amendement nr. 14 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1948/7*) ingediend dat ertoe strekt een artikel 31bis in te voegen, dat luidt als volgt :

" Artikel 31bis

In artikel 433 van hetzelfde wetboek worden, voor wat het Vlaamse Gewest betreft, de wijzigingen aangebracht door het koninklijk besluit van 31 maart 2003 houdende invoering van een elektronisch systeem van notificaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën en sommige ministeriële officieren, openbare ambtenaren en andere personen, bekrachtigd. "

In de verantwoording wordt gesteld dat volgens artikel 5, § 4, van de Bijzondere Financieringswet, gewijzigd bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, enkel het Vlaamse Gewest bevoegd is voor de vaststelling van de administratieve procedureregels met betrekking tot de onroerende voorheffing waarvan het de dienst van de belasting verzekert.

Gelet op de bovenvermelde bevoegdheidsbepaling zijn de wijzigingen die door het KB van 31 maart 2003 aan artikel 433 van het WIB 1992 zijn aangebracht, niet van toepassing op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, wat de onroerende voorheffing betreft.

Indien het Vlaamse Gewest een gelijkaardige regeling van elektronische notificaties wenst toe te passen, dient bovenvermeld wetsartikel, zoals gewijzigd bij decreet van 30 juni 2000 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2000 (artikel 20), wat de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest betreft, te worden bekrachtigd.

Dit amendement 14 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikelen 32 tot 34

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd. De artikelen 32 tot 34 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Hoofdstuk XVII – Onroerende voorheffing, zoals gewijzigd, wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

C. HOOFDSTUK XVIII – SCHENKINGS-RECHTEN**C.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie**

De filosofie achter de verlaging van de schenkingsrechten is dat het beter is te voorkomen dan te genezen. In Vlaanderen worden er bij de notaris eigenlijk geen schenkingen van roerende eigendommen geregistreerd. Daarvoor gaat men naar de buurlanden. Daarom zou er ook in Vlaanderen een transparant systeem moeten worden uitgewerkt, dat kan zorgen voor rechtszekerheid en dat fiscaal draaglijk is.

1. Op dit ogenblik berust er op de schenking van roerende goederen in rechte lijn en tussen echtgenoten een tarief van 3 tot 30 procent. Het is de bedoeling dit tarief definitief te verlagen tot één vast tarief van 3 procent. De schenkingen tussen niet-familieleden wordt nu belast aan een tarief van 30 tot 80 procent. Dit zou omgezet worden in één vast tarief van 7 procent.

2. Er zou ook een gelijkschakeling worden doorgevoerd tussen samenwonenden en gehuwden, parallel met de regeling voor de successierechten. Ook daar zou er dus bij schenking van roerende goederen een tarief gelden van 3 procent.

3. Een natuurlijk persoon of een rechtspersoon kan een gedeelte van zijn vermogen onderbrengen in een private stichting, een nieuwe rechtspersoon die werd geïntroduceerd door de federale VZW-wet van 2 mei 2002. Dat kan te maken hebben met het samenhouden van kunstcollecties, met het voorzien in de onderhoudskosten van gehandicapte kinderen na het overlijden van de ouders of om effecten te certificeren. In dat laatste geval is het te vergelijken met het Nederlandse STAK-systeem. Veel van die transacties gebeuren nu in Nederland. Indien de certificering van effecten in eigen land kan gebeuren, is er meer zekerheid voor de continuïteit van bedrijven.

Schenkingen aan zo'n private stichting zullen vanaf 1 januari eerstkomend dan ook van hetzelfde voor-

deeltarief kunnen genieten als schenkingen aan VZW's (7 %) . Legaten aan een private stichting zullen onderworpen worden aan een tarief van 8,8 %.

4. Een vierde maatregel is de afschaffing van de discriminatie van sommige buitenlandse rechtspersonen. België werd door de Europese Commissie in gebreke gesteld omdat enkele bijzonder verlaagde tarieven alleen golden voor schenkingen en legaten in het voordeel van Belgische rechtspersonen en organismen. Er dienden dus aanpassingen te worden aangebracht in het wetboek van successierechten en in het wetboek van registratierechten.

Tussen de gewesten werd hierover een akkoord gesloten dat op 28 februari 2003 door de Vlaamse regering werd gevaloriseerd, waardoor de verlaagde tarieven nu ook gelden voor instellingen in andere lidstaten van de EU.

C.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen, stelt raadsheer *Jan Debucquoy*.

C.3. Algemene bespreking

De heer *Bruno Tobback* vindt dat de schenkingsrechten de meest in het oog springende maatregelen zijn van deze begroting. Sp-a is voorstander van de inhoud en de financiële implicaties van die maatregelen. Sp-a denkt wel dat moet nagegaan worden of de tussenkomst van een notaris steeds noodzakelijk is. Het gaat hier immers niet om onroerende goederen. Daarvoor is de inbreng van een notaris verdedigbaar omwille van de noodzaak van registratie, het kadaster, het belang van tegenstelbaarheid van derden. Ook dat is trouwens vatbaar voor discussie.

Zeker aan roerende schenkingen moet een notaris niet te pas komen. De erkenning van een al verwekt, maar nog niet geboren kind, kan al bij de ambtenaar van de burgerlijke stand tegen minimale kosten, terwijl dat mogelijk grotere implicaties heeft dan een schenking.

Hij begrijpt dat de discussie zowel het Vlaams als het federale parlement aanbelangt en is benieuwd naar de alternatieven van de minister. Hij pleit voor een eenvoudige oplossing zodat de burger niet moet kiezen tussen een dure afhandeling door

de notaris en een ingewikkelde, goedkope procedure.

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt het volgende : artikel 931 van het Burgerlijk Wetboek stelt : "Alle akten houdende schenking onder de levenden worden verleden voor notaris, in de gewone contractvorm ; en daarvan wordt, op straffe van nietigheid, een minuut gehouden." . Met andere woorden : of men het nu leuk vindt of niet, om een rechtsgeldige schenking te verrichten, moet je naar een notaris gaan. Het is niet aan het Vlaamse Gewest om dit principe te wijzigen, daarvoor is de federale minister van Justitie bevoegd.

Hoewel iedere schenking volgens het Burgerlijk Wetboek dus bij notariële akte moet gebeuren, wordt algemeen aangenomen dat het mogelijk is een schenking te doen bij handgift. Vereist is dan een "traditio" of overdracht van de geschonken zaak. Daarom kan deze schenkingsvorm enkel toegepast worden voor lichamelijke roerende goederen. Lichamelijke goederen zijn stoffelijke goederen, die men kan zien en tasten, het zijn materiële dingen.

Indien men nu werkelijk allergisch is voor een notariskantoor, bestaat er toch nog een uitweg. Men verricht een handgift en schenker en begiftigde maken daarna (niet op het moment zelf) een schriftelijk bevestiging op "dat een handgift heeft plaatsgehad". Deze schriftelijk bevestiging hoeft niet noodzakelijk bij notariële akte te gebeuren, dit kan net zo goed bij onderhands document. In dat laatste geval spreekt men in het jargon van een zogenaamd "pacte adjoint". In dat geschrift kunnen nu ook modaliteiten, verbonden aan de handgift, worden opgenomen. Indien dit document ter registratie wordt aangeboden, zullen voortaan evenzeer de voordelige tarieven worden geheven, het stuk krijgt vaste datum, en kan men net zozeer van alle zekerheden genieten net alsof men de schenking voor een notaris had laten opmaken.

Toch wil de minister zijn persoonlijke bedenkingen plaatsen bij dat "pacte adjoint". Zijn voorstel is erop gericht om de Vlaming die zijn nakomelingen tijdens het leven een financieel steuntje in de rug wil geven, een rechtszekere en transparante oplossing aan te bieden. Maar hij wil geenszins aanzetten tot ondoordachte en al te voorbarige vermogensoverdrachten. Een kandidaat-schenker moet zich goed bewust zijn van het adagium : "donner et retenir ne vaut". M.a.w. een schenking is onherroepelijk. De minister denkt dat enige onafhankelijke juridische bijstand bij belangrijke schenkingen geen overbodige luxe is. Een schenking kan gebeu-

ren "bij vooruitgifte en buiten paart" of "als voor-schot op de erfenis". Er bestaat ook nog zoiets als het voorbehouden erfdeel van reservataire erfge-naam dat bij overschrijding ervan aanleiding kan geven tot inkorting. Het is een bijzonder technisch materie, ingewikkeld voor niet-ingewijden, een beetje onafhankelijk deskundig advies lijkt de mi-nister hier onontbeerlijk. Bovendien heeft een no-tariële akte het voordeel dat ze volledige bewijs-kracht heeft en uitvoerbaar is. Dat is niet het geval bij een onderhands bewijsdocument. Indien be-paalde voorwaarden niet worden nageleefd, zal de schenker zich tot de rechtbank moeten wenden.

Maar goed, indien de burger opteert voor de hand-gift, gevolgd door een onderhandsbewijsdocument, heeft hij zich net zozeer tegenover derden, en tegen fiscaal gunstige voorwaarden, een bewijs ver-schaft. Als minister van Financiën heeft de minister daar geen enkel probleem mee. Als goed en be-zorgd huisvader daarentegen wil hij enkel waar-schuwen voor de mogelijk onaangename en onver-wachte gevolgen van bepaalde constructies.

De heer *Bruno Tobback* hoopt dat de informatie zo duidelijk mogelijk zal worden verspreid en stelt dat de andere discussie moet gebeuren in het fede-rale parlement. Hij zal zijn federale partijgenoten ertoe aanzetten om het burgerlijke wetboek bij te schaven. Hij blijft erbij dat er geen enkele reden is om voor een schenking bij een notaris te passeren. Als iemand juridisch advies wil, dan is het logisch dat daarvoor wordt betaald. Er is geen enkele reden dat de registratie en het afdwingbaar maken van een schenking het monopolie is van een be-roepsgroep. Dat kan ook gebeuren bij een over-heidsdienst. Hij bedankt de minister voor de eerste stap die er is gezet.

C.4. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 35 tot 37

Bij de artikelen 35 tot 37 worden geen opmerkin-gen geformuleerd.

De artikelen 35 tot 37 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 37bis (nieuw)

Een amendement nr. 15 voorgesteld door de heren Frans De Cock, Bruno Tobback, Etienne Van Vae-

renbergh en Jos Stassen (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1948/7) strekt ertoe in het hoofdstuk XVII – Schenkingsrechten een artikel 37bis (nieuw) in te voegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 37bis

Artikel 133 van hetzelfde wetboek wordt vervan-gen door wat volgt :

"Artikel 133

Het recht wordt berekend over de verkoopwaarde van de geschonken goederen, zonder aftrek van lasten.

Evenwel voor schenkingen van ter beurze geno-teerde effecten geldt als belastinggrondslag de waarde volgens de laatste prijs-courant op last van de regering bekendgemaakt voor de datum waarop het recht opeisbaar is geworden.

Voor de schenking van het vruchtgebruik of de blote eigendom van een onroerend goed wordt de belastinggrondslag vastgesteld zoals in de artikelen 47 tot 50 is bepaald.

Voor de schenkingen van het op het leven van de begiftigde of een derde gevestigde vruchtgebruik van roerende goederen geldt als belastinggrondslag het bedrag verkregen door de vermenigvuldiging van de jaarlijkse opbrengst van de goederen, forfaitair vastgesteld op 4 ten honderd van de volle ei-gendom van de goederen, met het getal dat in arti-kel 47, eerste lid, wordt aangegeven tegenover de leeftijdsklasse waartoe diegene op wiens leven het vruchtgebruik gevestigd is behoort op de datum van de schenking.

Voor de schenkingen van het voor een bepaalde tijd gevestigde vruchtgebruik van roerende goe-deren geldt als belastinggrondslag het bedrag verkre-gen door kapitalisatie van de jaarlijkse opbrengst tegen 4 ten honderd over de duur van het vrucht-gebruik bepaald in de schenkingsakte. De jaarlijkse opbrengst van de roerende goederen wordt forfaitair vastgesteld op 4 ten honderd van de volle ei-gendom van die goederen. Het aldus verkregen be-drag van de belastinggrondslag mag evenwel niet uitgaan boven de waarde berekend volgens het vierde lid indien het vruchtgebruik gevestigd is ten bate van een natuurlijk persoon, hetzij boven twin-tigmaal de opbrengst indien het vruchtgebruik ge-vestigd is ten bate van een rechtspersoon.

Voor de schenkingen van de blote eigendom van roerende goederen waarvan het vruchtgebruik door de schenker is voorbehouden en de belastinggrondslag de verkoopwaarde is van de volle eigendom van goederen.

Voor de schenkingen van de blote eigendom van roerende goederen waarvan het vruchtgebruik door de schenker niet is voorbehouden, is de belastinggrondslag de verkoopwaarde van de volle eigendom van de goederen, verminderd met de waarde van het vruchtgebruik, berekend volgens het vierde of vijfde lid van dit artikel.

Voor schenkingen van een lijfrente of een levenslang pensioen wordt het recht berekend over het jaarlijks bedrag van de uitkering, vermenigvuldigd met de leeftijdscoëfficiënt die volgens de tabel in artikel 47 op de begiftigde moet worden toegepast.

Voor schenkingen van een altijd durende rente wordt het recht berekend over het jaarlijks bedrag van de rente vermenigvuldigd met twintig. ".

In de verantwoording wordt gesteld dat het wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten momenteel geen bijzondere methode voorziet voor het berekenen van de waarde van het vruchtgebruik of de blote eigendom van roerende goederen.

Daarvoor moet worden teruggegrepen naar de berekeningsmethoden die zijn voorzien in het Burgerlijk Wetboek. En dit kan aanleiding geven tot moeilijke en zelfs onoplosbare discussies tussen de ontvanger van de registratierechten, belast met de controle op de belastbare grondslag, en de belastingplichtigen.

Aangezien te verwachten valt dat het aantal schenkingen van roerende goederen, desgevallend opgesplitst naar vruchtgebruik en naakte eigendom, door het invoeren van sterk verlaagde en vlakke tarieven, zal toenemen, is het aangewezen een bijzondere berekeningsmethode te voorzien die de kans op betwistingen tussen de administratie en de belastingplichtigen tot een minimum herleidt.

De bijzondere berekeningsmethode die het wetboek voorziet voor onroerende goederen, en die gebaseerd is op een reële of geschatte huuropbrengst is voor roerende goederen niet erg bruikbaar. Het schatten van een huurwaarde van een roerend goed is geen evidentie.

Daarom wordt ervoor geopteerd de jaarlijkse opbrengst van de roerende goederen te fixeren op 4

procent van de waarde in volle eigendom van die goederen. Dezelfde methode wordt trouwens gehanteerd voor de berekening van de successierechten.

Die forfaitaire opbrengst wordt vervolgens, naar analogie met de onroerende goederen, hetzij vermenigvuldigd met een coëfficiënt bepaald in functie van de leeftijd van de vruchtgebruiker wanneer het over een levenslang vruchtgebruik gaat, hetzij gekapitaliseerd aan 4 ten honderd wanneer het over een tijdelijk vruchtgebruik gaat.

Naar analogie met de onroerende goederen wordt ook voorzien dat de belastbare grondslag bij schenkingen waarbij de schenker zich het vruchtgebruik voorbehoudt, bepaald wordt op de verkoopwaarde van de volle eigendom van de goederen. Op die manier wordt voorkomen dat de belastbare grondslag, doordat de schenker zich een al dan niet geveinsd vruchtgebruik voorbehoudt, al te gemakkelijk kan worden gereduceerd.

Amendement nr. 15 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikelen 38 tot 51

Bij de artikelen 38 tot 51 worden geen opmerkingen geformuleerd. De artikelen 38 tot 51 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Hoofdstuk XVIII – Schenkingsrechten zoals gewijzigd wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

D. HOOFDSTUK XIX – SUCCESSIERECHTEN

D.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

In hoofdstuk XIX – Successierechten wordt de regelgeving over de schenking van familiale ondernemingen verfijnd. De voorwaarden die gelden bij de vererving van familiale ondernemingen tegen het nultarief worden aangepast. Uit een aantal praktijkgevallen blijkt dat de constructie op zich goed is. Er zijn toch een aantal anomalieën die niet toelaten dat men actiever van de mogelijkheid gebruik maakt. Het is de bedoeling van de huidige en de vorige regering om familiale ondernemingen zo

veel mogelijk vrij te stellen van successierechten en daardoor ook te sparen van devalorisatie van hun bedrijven.

D.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen, stelt raadsheer *Jan Debucquoy*.

D.3. Algemene bespreking

D.3.1. Naar een verdere verlaging van de successierechten ?

De heer *Eric Van Rompuy* merkt op dat federaal minister Reynders zich in een interview met *Le Soir* voorstander toont van een verlaging van de successierechten. De spreker wil weten wat dat te betekenen heeft. Hij leest een fragment van het interview voor waaruit blijkt dat het kabinet van VLD-minister Dirk Van Mechelen dat idee goedkeurt. Als ontwijking zo goed als onmogelijk wordt, stelt het artikel, zal snel blijken dat de tarieven te hoog zijn. Het federale voorstel, gaat men verder, zou evenwel overbodig kunnen zijn in Vlaanderen, want het Vlaams Parlement bespreekt daar een substantiële verlaging van de schenkingsrechten. De heer Eric Van Rompuy stelt vast dat zowel federaal minister Reynders als Brussels minister Vanhengel het voorstel van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer (het hierna volgend amendement nr. 16) steunen. Maar tegelijk noteert hij dat Vlaams minister Dirk Van Mechelen zijn collega Reynders niet volgt.

Daarnaast laat hij acteren dat er geen voorstel in verband met de fiscale amnestie voor de successierechten komt. Dat kan niet, zegt de minister. Nochtans staat op pagina 60 van de algemene toelichting (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 13-A/1*) onder punt a) dat de begrotingsdoelstellingen van de deelentiteiten, exclusief de code 8-verrichtingen, voor 2004 als volgt worden aangepast : "aan de gewesten zal in 2004 een bedrag van 75 miljoen euro vanuit de opbrengst inzake de repatriëring van kapitalen worden overgemaakt ten belope waarvan de begrotingsdoelstellingen voor 2004 zullen worden aangepast en worden verdeeld tussen de gewesten op basis van de opbrengst van de successierechten gedurende de tienjarige periode 1993-2002".

De heer Eric Van Rompuy stelt vast dat er geen decreet komt om dit waar te maken, waardoor dit element onuitvoerbaar wordt. De christen-demo-

craten juichen dat toe, want zij zijn tegen fiscale amnestie. Het is goed dat dit signaal komt op een moment dat sp-a-Spirit de strijd wil opvoeren tegen de fiscale fraude. Het lid noemt de actie Wisselgeld van Steve Stevaert.

De heer Eric Van Rompuy stelt vast dat er geen decreet meer zal komen, tenzij na de verkiezingen. In de algemene toelichting (pag. 60, *Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 13-A/1*), goedgekeurd door de regering, staan de begrotingsdoelstellingen voor 2004. Groen! verzet zich daartegen en er zal dus nu nog geen decreet komen, tenzij na juni. Er is blijkbaar al een akkoord om de paarse coalitie, zonder de groenen – daar wordt al geen rekening mee gehouden – voort te zetten. Hij stelt vast dat minister Reynders vraagt dat het voorstel van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer goedgekeurd wordt.

D.4. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 52 tot 55

Bij de artikelen 52 tot 55 worden geen opmerkingen geformuleerd. De artikelen 52 tot 55 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 6 onthoudingen.

Artikel 55bis (nieuw)

Amendement nr. 16 voorgesteld door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heren Eric Van Rompuy, Erik Matthijs en Johan De Roo (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1948/8*) strekt ertoe een artikel 55bis invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 55bis

Artikel 48, Tabel I, wordt vervangen door wat volgt :

"Tabel I

Tarief in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden

A		Tarief toepasselijk op het overeenstemmende gedeelte zoals voorkomend in kolom A	Totale bedrag van de belasting over de voorgaande gedeelten
Van	Tot		
0,01 euro	25.000 euro	0 %	
25.000 euro	75.000 euro	3 %	0 euro
> 75.000 euro		6 %	1.500 euro

". "

In de verantwoording wordt gesteld dat Vlaanderen zijn verworven fiscale autonomie dient aan te wenden als een belangrijk beleidsinstrument. Daarom stellen de indieners voor om de tarieven van successierechten in rechte lijn, tussen echtgenoten en tussen samenwonenden, te verlagen. De reden is dubbel :

- Eerder dan de federale wetgeving met betrekking tot de eenmalige bevrijdende aangifte (EBA – de zgn. fiscale amnestie) te volgen, is het aangewezen dat de Vlaamse decreetgever een inspanning levert om de Vlamingen in de toekomst te stimuleren hun kapitaal niet naar het buitenland te brengen. Door deze verlaging kan Vlaanderen kiezen voor een veel beperktere belasting op de gespaarde centen van de mensen.
- Ingevolge hoofdstuk XVIII van het te amenderen ontwerp van decreet zullen de schenkingsrechten worden verlaagd. Het is dan ook aangewezen om in dezelfde zin de tarieven voor de successierechten te verlagen ; zo behouden de mensen de volledige vrijheid om los van enige druk te kiezen op welke wijze en op welk tijdstip zij hun vermogensoverdracht aan hun kinderen willen regelen.

Door de voorgestelde tariefverlaging zullen bovendien meer mensen geneigd zijn om een volledige aangifte te doen van de successie, en zal de opbrengst voor de Vlaamse schatkist dus niet recht evenredig dalen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer licht het amendement nr. 16 verder toe. In de feiten is er voor de in het amendement beoogde categorieën momenteel een nultarief tot 12.000 euro. Verder is er een tarief van 3 procent tot en met 75.000 euro en van 9 procent tot en met 250.000 euro. Vanaf dan is er een tarief van 27 procent. Ook in het verleden wilde CD&V en ook de toenmalige oppositiepartij VLD een verlaging van de successierechten in rechte lijn. *Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer* vindt het logisch dat, als men de schenkingsrechten verlaagt tot 3 procent, men daaraan de successierechten koppelt. Zeker bij de grotere vermogens gaat men zich meer richten op schenking dan op erfenis. Daarom zou het goed zijn als men voor de erfenisrechten tot 25.000 euro een nultarief toepast, 3 procent voor bedragen tot 75.000 euro en 6 procent voor bedragen boven 75.000 euro. Grotere vermogens zullen niet zoeken naar vormen van schenking omdat men aanvaardt dat men redelijke tarieven moet betalen. Als men een redelijk tarief moet betalen, zal men eerder kiezen voor de nalatenschap dan voor de schenking (toepassing van de Laffercurve). Daarenboven worden mensen alsmaar ouder, waardoor ze een deel van het vermogen willen behouden. De koppeling van de verlaging van de schenkingsrechten aan die van de successierechten brengt geen vermindering van de inkomsten voor de schatkist met zich mee. De tarieven zijn van die aard dat men een volledige aangifte krijgt en verder gaat men iets minder van de georganiseerde schenkingen vooraf krijgen. Ze pleit ervoor om het amendement goed te keuren.

Minister *Dirk Van Mechelen* stelt dat het amendement budgettaire consequenties kan hebben. Momenteel bedraagt de budgettaire opbrengst van de ontvangsten in rechte lijn 275 miljoen euro. Als men daarop een voorzichtige extrapolatie doet, zou de maatregel tussen de 80 en 100 miljoen euro kosten. Verder doet men dan het tegenovergestelde van wat men beoogt met de verlaging van de schenkingsrechten. Ten eerste was het de bedoeling van de verlaging van de schenkingsrechten op de onroerende goederen om te proberen de 200.000 slapende bouwkvavels die meestal in de centra van de gemeente liggen, te activeren en op die manier de druk op het buitengebied te verminderen. Ten tweede was het de bedoeling van de verlaging van de schenkingsrechten op de roerende goederen om onder levenden een snellere overdracht van de middelen te hebben zodat er bijkomende injecties in het economische systeem kunnen gebeuren.

In deze regeerperiode zijn er een aantal bijsturingen van de successierechten geweest, namelijk de gelijkschakeling tussen gehuwden en samenwonenden,

de gelijkschakeling tussen biologische en stiefkinderen in 2002 en in 2003 een gelijkschakeling met betrekking tot de zogenaamde zorgkinderen zodat ook daardoor een verbetering van het systeem is doorgevoerd. De regering zal het amendement om budgettaire en inhoudelijke redenen niet aanvaarden.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer is ervan overtuigd dat er zowel argumenten pro als contra kunnen worden aangehaald. De minister heeft gelijk op voorwaarde dat alles opnieuw naar de nalatenschap gaat. De spreekster gelooft dat men wel geneigd is om een aantal onroerende goederen in schenking te brengen. Het zijn vooral de roerende middelen die men pas later overdraagt. Het is zeer moeilijk om berekeningen te maken op het gedrag van de belastingplichtigen. Men moet een analyse maken van de grote erfenissen. In de kleine erfenissen verandert er niet zoveel.

Het amendement nr. 16 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3, bij 3 onthoudingen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer blijft ervoor pleiten om het amendement te aanvaarden en kondigt aan het opnieuw te zullen indienen.

Artikel 55ter (nieuw)

Amendement nr. 11 voorgesteld door de heren Frans De Cock, Bruno Tobback, Herman Lauwers en Jos Stassen strekt ertoe in het hoofdstuk XIX – Successierechten een artikel 55bis invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 55bis

Artikel 66bis, tweede lid, van hetzelfde wetboek wordt vervangen door wat volgt :

"Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor :

- schenkingen van percelen grond die volgens de stedenbouwkundige voorschriften bestemd zijn voor woningbouw en waarop het in artikel 140nonies, sub a), van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten bepaalde evenredig recht werd geheven ;
- schenkingen van roerende goederen waarop het in artikel 131, § 2, van hetzelfde wetboek bepaalde evenredig recht werd geheven ;

- schenkingen van ondernemingen waarop het in artikel 140bis van hetzelfde wetboek bepaalde evenredig recht werd geheven."."

In de verantwoording wordt gesteld dat met ingang van 1 januari 2004 een sterk verlaagd en vlak tarief wordt ingevoerd voor schenkingen van roerende goederen.

De invoering van een verlaagd tarief voor deze schenkingen biedt het voordeel aan de belastingplichtige dat de vermogensoverdracht transparant kan verlopen, tegen fiscaal voordelige voorwaarden.

Toch kan een schenking van een roerend goed, waarop registratierechten werden geheven, nog voor verrassingen zorgen wanneer de schenker overlijdt binnen de drie jaar na de schenking.

Het voorwerp van de schenking wordt weliswaar niet aan successierechten onderworpen, maar het artikel 66bis van het Wetboek der successierechten bepaalt wel dat de basis waarop het registratierecht werd of dient geheven uit hoofde van die schenkingen, gevoegd wordt bij het erfelijk emolument der belanghebbenden om het op dit emolument toepasselijk progressief recht van successie of van overgang bij overlijden te bepalen. De belastbare grondslag bij de schenking duwt als het ware de belastbare grondslag bij de successie in de hogere tariefcategorieën.

Om een schenking van een bouwgrond aantrekkelijker te maken, werd dit mechanisme bij schenking van deze goederen in rechte lijn en tussen echtgenoten uitgeschakeld.

Een gelijkaardige maatregel voor de schenking van roerende goederen dringt zich nu op. Het progressievoorbehoud kan namelijk dermate ontradend werken dat de verlaging van de schenkingsrechten voor roerende goederen ten dele haar doel voorbij-schiet.

Meteen moet eenzelfde neutralisering van het progressievoorbehoud worden voorzien voor schenkingen van ondernemingen. Er moet voor deze drie maatregelen een maximale uniformiteit worden nagestreefd.

Amendement nr. 11 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Hoofdstuk XIX – Successierechten, zoals gewijzigd, wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

E. HOOFDSTUK XX – LEEGSTAND BEDRIJFSRUIMTEN

E.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

Aan het decreet houdende maatregelen ter bestrijding van en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten worden enkele terminologische en procedurele verbeteringen aangebracht.

Daarnaast wordt ook de boete die vandaag wordt opgelegd wanneer de heffing niet tijdig betaald wordt opgeheven. Een geldboete opleggen, naast verwijlntresten die bij een laattijdige betaling verschuldigd zijn, lijkt de minister wat van het goede teveel.

E.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen, stelt raadsheer *Jan Debucquoy*.

E.3. Algemene bespreking

De heer Eric Van Rompuy heeft gehoord dat er door de meerderheid een amendement zou ingediend worden bij deze artikelen om een aantal problemen van de voormalige Boelwerf te verhelpen. De heer Jozef Dauwe, curator van de Boelwerf, schrijft hem dat er in overleg met alle betrokken vakbonden een tekst met de kabinetten besproken werd. Voorts staat er dat de tekst waarschijnlijk door de meerderheid ter goedkeuring zal worden voorgesteld, gezien het een evidente, billijke en sociaal correcte toepassing is van een onvolmaakte wetgeving. De heer Dauwe heeft rekening gehouden met de aanbeveling dat de Vlaamse regering dringend het leegstandsdecreet moet herzien, zowel wat de vrijstellings- en grondingsgronden betreft, als wat de invulling van het begrip overmacht betreft. Hij suggereerde dat het amendement door de meerderheid ingediend zou worden en door de minister gesteund. De heer Eric Van Rompuy stelt vast dat er geen amendement is. CD&V zal zich onthouden.

E.4. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 56 tot 60

Bij de artikelen 56 tot 60 worden geen opmerkingen geformuleerd. De artikelen 55 tot 60 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 6 onthoudingen.

Hoofdstuk XX – Leegstand van bedrijfsruimten, wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

E. HOOFDSTUK XXXI – WOONRECHT DOEL

E.1. Toelichting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

De Vlaamse regering heeft – op verzoek van Vlaams minister Adelheid Byttebier en Vlaams volksvertegenwoordiger Jos Stassen – beslist dat de onteigende woningen in Doel konden bewoond worden op basis van een tijdelijk zakelijk recht van bewoning. Wat niet hetzelfde is als huur.

Een van de verschillen situeert zich op het fiscale vlak, met name de registratierechten. Een huurcontract van een woning geeft enkel aanleiding tot de heffing van het algemeen vast recht (25 euro). Het vestigen van een zakelijk recht van bewoning daarentegen wordt fiscaal gelijkgesteld met een verkoop en het tarief van 10 % wordt geheven op een grondslag waarvoor het wetboek een bijzondere berekeningsmethode voorziet. De aldus berekende registratierechten kunnen fors oplopen, waardoor het voor kandidaat-bewoners niet meer haalbaar wordt.

Het is de bedoeling om in Doel voor dat zakelijk recht dezelfde tarieven heffen als bij een huurcontract. De Raad van State heeft een kleine opmerking gegeven over de geografische omschrijving. De regering heeft het voorontwerp aangepast en vermoedt dat het nu conform de visie van de Raad van State is.

Daarom wordt in een bijzondere punctuele vrijstelling voorzien.

E.2. Toelichting bij het advies van het Rekenhof door de heer Jan Debucquoy, raadsheer

Het Rekenhof heeft geen opmerkingen, stelt raadsheer Jan Debucquoy.

E.3. Algemene en artikelsgewijze bespreking

De heer Jos Stassen dankt minister Van Mechelen voor deze bepaling, waardoor mensen die in Doel willen gaan wonen dat volgens het tijdelijk recht van bewoning kunnen, waardoor ze maar 25 euro registratierechten moeten betalen.

G. HOOFDSTUK XXXV – SLOTBEPALINGEN

Bij artikel 92 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 92 en Hoofdstuk XXXV – Slotbepalingen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Lucien SUYKENS Marc VAN DEN ABELEN